

VD-kommentar per 2025-08-31

Avser: NorrlandsOperan AB

Måluppfyllelse mot uppdrag i ägardirektiv och bolagsordning under perioden

Uppdrag i ägardirektiv/ bolags-ordning	Övergripande mål 2025–2027	Målnivå i Verksamhetsplan 2025	Bedömning/prognos om måluppfyllelse: <i>Kommer uppfyllas helt, Kommer uppfyllas delvis, Kommer inte uppfyllas</i>	Kommentar/ avvikelser
<p>Norrlandsoperan (NO) ska bedriva opera- musik- och dansproduktion samt konstutställningar, pedagogisk verksamhet och konsulentinsatser inom scenkonst, musik och dans. Därutöver närstående scenisk och kulturell verksamhet och annan publik sidoverksamhet. Verksamheten ska i huvudsak bedrivas i Umeå kommun och Västerbottens län.</p> <p>Verksamheten ska kännetecknas av mångfald, jämställdhet, attraktionskraft och tillgänglighet.</p>	<p><i>Norrlandsoperans övergripande mål 2025–2027, beslutade av Norrlandsoperans styrelse 24-01-06:</i></p> <p>Mål 1. Norrlandsoperan ska ta positionen som Sveriges modigaste operahus.</p>	<p><i>Mål i Verksamhetsplan 2025 beslutade av Norrlandsoperans styrelse 24-12-06:</i></p> <p><u>KONSTNÄRLIGA LEDARE, OPERA, DANS, MUSIK, ORKESTER OCH KONST:</u> Produktioner som initieras under 2025 ska bygga på NO:s vision om att vara modiga och utvecklingsdrivna</p> <p>Norrlandsoperan ska ha en bred repertoar som både innehåller verk från vår samtid och vår dåtid. Det ska finnas ett tydligt genusperspektiv i våra val av konstnärliga upphovspersoner och team.</p>	<p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p>	

<p>NO ska verka för att en bred allmänhet kan ta del av verksamheten, i syfte att främja kunskap, kultur-upplevelser och fri åsiktsbildning.</p> <p>NO ska sträva efter en mycket hög konstnärlig kvalitet inom opera, musik och dans och i detta syfte verka i ett nationellt och internationellt sammanhang för att samverka och främja utbyten som bidrar till hög kvalitet i verksamheten.</p> <p>NO ska mot bakgrund av ändamålet i bolagsordningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utifrån ett barnperspektiv utveckla verksamheten för bar och unga - Utifrån ett nationellt och internationellt perspektiv utveckla bolagets verksamhet - Vara en aktiv part i utvecklandet av Norrlands nätverk för musikteater och dans 	<p>Mål 2. Norrlandsoperan ska verka i ett lokalt, regionalt, nationellt och internationellt sammanhang med samarbete och samproduktion i centrum.</p>	<p><u>KONSTNÄRLIGA LEDARE, OPERA & DANS:</u> Kontinuerligt arbeta med att bygga nationella och internationella nätverk med andra operahus med mål att initiera framtida samproduktioner och hyra/sälja egna operaproduktioner</p> <p>Arbeta strategiskt och aktivt med extern finansiering, samproduktion och samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt</p> <p><u>ORKESTER och REGIONAL MUSIK:</u> Det regionala musikuppdraget ska i huvudsak utgå från Norrlandsoperans Symfoniorkester som med konserter, pedagogisk verksamhet och i andra projekt och i olika besättningar (orkester- eller kammarmusik) skall ha verksamhet i regionen.</p> <p><u>TEKNIK:</u> Utveckla/ingå samarbeten med andra scenkosthus för att möjliggöra försäljning av tjänster från de tillverkande avdelningarna</p>	<p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas delvis</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas delvis</i></p>	<p>Fr.o.m säsongen 25/26 är det möjligt att schemalägga musiker till att spela kammarmusik. Det medför programläggning av mindre ensembler ute i länet i något högre utsträckning.</p> <p>Endast ett fåtal direkta förfrågningar har genomförts.</p>
	<p>Mål 3. Norrlandsoperan ska öka och bredda publiken genom att skapa värde för en stor</p>	<p><u>MARKNAD OCH KOMMUNIKATION:</u> Extern finansiering, Sponsring och donationer. Utöka samarbetet med näringslivet och övriga civilsamhället för</p>	<p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Utveckla pedagogisk verksamhet inom scenkonst, musik och dans - Använda och utveckla möjligheter för publik att ta del av opera, musik och dans via digitala lösningar - Inneha huvudmannaskap för den regionala danskonsulentverksamheten Dans i Västerbotten 	<p>heterogen och nyfiken publik med fokus på barn och unga.</p>	<p>att fånga upp nya publikgrupper, samt öka externa intäkter</p> <p>Publikarbete och pedagogiska insatser – publikutveckling. Fördjupa det strategiska arbetet för att locka en ny och större publik till Norrlandsoperan</p> <p><u>KONSTNÄRLIG VERKSAMHET (DANS, OPERA, ORKESTER OCH REGIONAL VERKSAMHET):</u> Konstnärliga verksamheterna har i uppdrag att arrangera turnéer i regionen där huvudfokus ska vara projekt riktade till barn och unga, gärna med medskapande inslag.</p>	<p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p>	
	<p>Mål 4. Skapa en modern, effektiv och digitaliserad organisation</p>	<p><u>PRODUKTION:</u> Bygga upp och implementera den nya produktions-avdelningen och ett nytt arbetssätt för produktions-planering.</p> <p>Fastställa en gemensam produktionshandbok</p> <p><u>HR:</u> Digitalisering av medarbetar-information och lönerevision</p>	<p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas helt</i></p>	

		<p>Digitalisering av arbetsmiljöprocesser</p> <p><u>ADMINISTRATION & IT:</u> Driva arkiv- och förteckningsarbetet av produktionshandlingar (historiska och framtida) avseende handlingar både i pappers- och digital form.</p> <p>Stärka organisationens motståndskraft mot cyberhot genom att införa och förbättra säkerhetspolicyer och processer.</p> <p><u>EKONOMIFUNKTIONEN:</u> Upphandla och implementera ett nytt molnbaserat ekonomisystem som ska effektivisera bolagets ekonomiprocesser och dess arbetsflöden samt stödja ett arbetssätt som är digitalt och modernt</p> <p>Ombesörja att Norrlandsoperans avdelningar arbetar i enhetlig budgetmall som möjliggör smidig import till det nya ekonomisystemet.</p>	<p><i>Kommer uppfyllas delvis,</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas delvis</i></p> <p><i>Kommer uppfyllas delvis</i></p> <p><i>Kommer inte uppfyllas</i></p>	<p>Införandet av IT-system för rapportering av avvikelser i arbetsmiljö kommer att initieras i slutet av 2025 och fortsätta under 2026.</p> <p>Det fortlöpande arbetet har delvis nedprioriterats maa omfördelning av resurser i samband med införandet av HR-system.</p> <p>Arbetet är i gång och fortlöper men är omfattande och kommer därför fortsätta under 2026.</p> <p>P.g.a oförutsedda händelser och behov av omprioritering gällande utveckling och effektivisering har detta arbete flyttats fram till 2026.</p> <p><i>Se kommentaren ovan</i></p>
--	--	--	--	---

Om särskild verksamhetsplan och uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 har upprättats som redogör för efterfrågade uppgifter ovan, kan dessa bifogas som bilagor i stället för att fylla i uppgifterna ovan.

Väsentliga händelser

All verksamhet genomförd enligt planerat

Verksamheten på Norrlandsoperan under våren 2025 genomfördes som planerat och biljettförsäljningen genererade ett visst överskott i förhållande till budget. En planerad ökning av externa uthyrningsevenemang genomfördes som en del av den ekonomiska strategin att öka externa intäkter. Värt att nämna är *Up North* i maj, Norrlandsoperans årliga street-dance-battlehelg för ungdomar som i år firar 10-årsjubileum liksom det *Öppet hus* den 23 augusti som inledde höstsäsongen. Dagen bjöd på ett stort urval av aktiviteter i alla konstformer med fokus på barn och ungdomar och gästades av ca 1 100 besökare.

Fortsatt arbete med nya produktionsprocesser

1 januari 2025 implementerades den nya produktionsorganisationen och produktionsavdelningen bildades. Arbetet med den nya avdelningen och utvecklingen av nya produktionsprocesser har leddes av den nyrekryterade produktionschefen. Utvecklingsarbete har genomförts enligt plan under våren 2025 i och med att både metoder och arbetssätt har setts över för att optimera resurser och effektivisera processer.

Digitalisering

Som ett led i det pågående digitaliseringsarbetet upphandlades hösten 2024 ett HR-system i syfte att effektivisera personaladministrationen och säkerställa hantering och förvaring av personalakter i och med digitalisering av dessa. Implementeringen av systemet har pågått under perioden och beräknas färdigställas under året.

Avtal med ny restauratör från 1 maj

Under våren 2025 upphandlades en ny restauratör till Norrlandsoperans restauranglokaler. Avtal tecknades i maj med företaget Nordic solutions Sweden AB som den 15 augusti premiäröppnade den nya restaurangen *Novas krog* i huset. Avtalet löper över tre år med möjlighet till förlängning.

Riktat arbete mot privata näringslivet

Med anledning av minskade statliga anslag behöver Norrlandsoperan öka sina externa intäkter, t ex i form av samarbeten med det privata näringslivet. Under våren 2025 har en policy för sponsring och partnerskap beslutats och ett presentationsmaterial har utarbetats. Samtal kring partnerskap och

samarbeten initierades innan sommaren med företag från näringslivet i Umeå och samtalen har fortsatt i augusti med förhoppningen och ambitionen att under hösten kunna skriva långsiktiga avtal med partners som investerar i Norrlandsoperans utbud till barn och unga.

Rekryteringar till Norrlandsoperans symfoniorkester

Orkestern har sedan pandemin haft ett stort antal vakanta tjänster eftersom det inte var möjligt att genomföra rekrytering av nya musiker genom provspelningar under åren med restriktioner. Dessa vakanser ersattes i stället med tillfälliga vikarier vilket har medfört ökade kostnader för resor och boende. Det har därför varit angeläget att rekrytera nya tillsvidareanställda musiker genom provspelningar till de vakanta tjänsterna. Under 2022–2024 anställdes 11 nya musiker. Rekryteringsarbetet har fortsatt att prioriteras och 2025 har hittills tre nya musiker anställts och ytterligare två vakanser förväntas tillsättas under hösten. Detta blir en förbättring både konstnärligt och ekonomiskt för organisationen.

Resultatanalys och finansiella risker

Det ekonomiska resultatet per 250831 uppgår till 12.253 tkr. Resultatet är förhållandevis positivt för perioden jmf med en jämnt fördelad budget, men då stora delar av Norrlandsoperans produktionsverksamhet har sina mer kostsamma projekt förlagda till hösten (jmf med våren) så är överskottet förväntat.

Drygt häften av detta resultat avser en stor del av 2024 års ej förbrukade ägaranslag som Norrlandsoperan, efter beslut från ägarna, i första hand överfört till 2025 och som sen planeras nyttjas som nödvändig förstärkning av budget för 2026 och 2027 då både historia och nuläge vittnar om obalans mellan bidragshöjningar och kostnadsökningar som på ett negativt sätt löpande påverkat, och fortsatt påverkar, Norrlandsoperans ekonomi.

De ekonomiska utmaningarna har nu ökat markant då staten i år även minskat sina bidrag till Norrlandsoperan. En minskning av statsanslagen med 0,17% att ställa i förhållande till t.ex. ökade personalkostnader med 3,4%, bidrar till en urholkning av Norrlandsoperans ekonomi som för varje år får stora negativa konsekvenser för verksamheten. Sannolikt väntar ytterligare neddragning av statsanslaget framöver vilket gör läget än mer utmanande.

Ekonomisk prognos för innevarande räkenskapsår:

I dagsläget finns inget som indikerar att Norrlandsoperan inte skall kunna leva upp till lagd budget för helåret 2025. I ett läge av oklara och utmanande ekonomiska förutsättningar är det av stor vikt att bolaget fortsätter söka möjligheter till kostnadseffektivisering samt tillfällen för ökade intäkter vilket skulle kunna innebära ett något mer positivt resultat än förväntat.

Framtiden

Under 2024 genomfördes Norrlandsoperan en omorganisation och ett omställningsarbete som medförde besparingar på ca 3 mkr. Detta, i kombination med div. andra faktorer, innebar att bolaget via ej fullt ut förbrukade ägaranslag kunde förstärka kommande års ekonomi med ca 7,3 mkr (i enlighet med beslut från ägarna) och i förlängningen har detta tillskott gett Norrlandsoperan möjligheten att säkerställa en budget i balans för 2026 och 2027.

Fortsatt digitalisering av organisationen och de administrativa processerna kommer generera kostnader kommande år som det idag inte finns full teckning för i budget.

Fr.o.m. 2028 är nulägesprognosen att bolaget kan komma att sakna ca 5 mkr till den budget som krävs för att Norrlandsoperan fullt ut med kvalitet och kvantitet skall kunna leva upp till sitt verksamhetsuppdrag. Detta i första hand kopplat till statens minskade anslag 2025, 2026 och 2027. I bästa fall kan bolaget via sitt redan pågående arbete med fortsatt kostnadseffektivisering och att söka möjligheter för ökad extern finansiering mildra urholkningen av bolagets ekonomiska resurser något, men ytterligare en plan för hur bolaget skall kunna hantera effekten av de minskade anslagen kommer att utarbetas under hösten 2025. Planen kommer att innehålla förslag på flera åtgärder som stegvis kan aktiveras beroende på hur prognoserna om Norrlandsoperans ekonomiska läge för åren framöver faller ut närmare i tid.

Checklista för dokument som ska bifogas per augusti 2025

<i>bifogas</i>	Verksamhetsplan för år 2025 (inklusive finansiella mål)
<i>bifogas</i>	Internkontrollplan för år 2025
-	Uppföljning av verksamhetsplan per augusti 2025 (i förekommande fall)
-	Uppföljning av internkontrollplan per augusti 2025 (i förekommande fall)